
Zastavte reformu a vyhod'te autory, řádají vědci

Zastavte reformu a vyhod'te autory, řádají vědci

19:40, 30.6.2009

autor: Petr Holub

Vědci se bouří proti reformě

Praha - Vládní reforma likviduje podle sněmu Akademie věd základní výzkum. Proto jsou výzkumníci připraveni k veřejným protestům.

"Jsem ten poslední, kdo by bubnoval lidi do ulic. Pokud ale bude třeba, k takovému kroku sáhne," prohlásil předseda Akademie věd Jiří Drahoř.

Důvodem je reforma Topolánkovy vlády, podle níž chce státní dotace na vědu přerozdělit kabinet Jana Fischera. Akademie při ní ztratí třetinu příjmů ve prospěch podpory průmyslových inovací.

K nátlakovým prostředkům akademici sáhnou v případě, když se nedohodnou se zástupci vlády a parlamentu. Postup dnes schválil Akademický sněm.

Udržet, nebo zrušit

Jednání s výzkumníky přislíbila ministryně školství Miroslava Kopicová a šéf školského výboru sněmovny Walter Bartoš. Oba věří, že potřebnost reformy akademikům vysvětlí. Nic dramatického neděje a akademie by si měla se snížením rozpočtu na příští rok poradit," řekla Kopicová.

Akademici mají letos od státu k dispozici 5,9 miliardy korun, v příštím roce dostanou cca o půl miliardy méně, v roce 2012 nejméně o jeden a půl miliardy.

"Chtěli bychom slyšet, jestli chce stát Akademii udržet, nebo zrušit. Dnes nám to není jasné," popisuje hlavní otázku vědců Jiří Rákosník, který má v Akademii věd na starosti finance.

Ministři totiž tvrdí, že s akademií počítají, přitom však nechtějí dát peníze, které jsou podle vědců nezbytné na její provoz. Po snížení dotací o čtvrtinu by musela Akademie věd propustit až třetinu ze svých 4,3 tisíce vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců.

Brusel o nás ví

Akademický sněm se shodl na požadavku, ať vláda reformu zastaví. Její novou verzi chtějí připravit společně s reprezentací vysokých škol.

Na premiéra Fischera míří požadavek, aby byli odvoláni všichni členové vládní Rady pro výzkum a vývoj. Ti jsou podle vědců odpovědní za současnou podobu reformy i za nedokonalý systém, podle kterého se mají vědecké práce napříště hodnotit. Nový systém hodnocení se zaměřuje na počet publikací či patentů a přitom jen málo přihlíží ke kvalitě výzkumu. Profesor Rákosník doporučuje britský model hodnocení, kdy kvalitu posuzují komise expertů. Seznam výkonů je pro experty pouze podkladem pro konečnou analýzu.

"O kritické situaci jsme informovali evropského komisaře pro vědu a výzkum Janeze Potočnicka a evropskou komisařku pro regionální politiku Danutu Hübnerovou," upozornil předseda Drahoř.

Věžeňské dilema

Akademiky podpořili někteří zástupci vysokých škol, které na prvním roce reformy vydělají.

"Cílem reformy je likvidace základního výzkumu," prohlásil při emotivním jednání sněmu místopředseda akademického senátu Karlovy univerzity Josef Šlerka.

Podle Šlerky dnes čeští vědci řeší typické věžeňovo dilema. Zástupci univerzit musí rozhodnout, jestli nechají bez řečí zlikvidovat spoluvězně, tedy Akademii věd. Při první variantě z toho získají výhody, které akademici ztratí, při druhé variantě přijdou na řadu hned po nich.